

Arbete i avverkningslag

arbetsmiljö | kvalitet | produktion

www.mieab.se
www.kaparatt.com

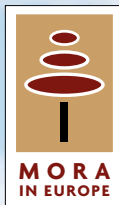
PER-ERIK PERSSON

Arbete i avverkningslag, del 2 Praktisk produktion.

Totalt innehåller den här boken 336 sidor och
380 foton, teckningar och illustrationer.

Denna pdf är ett utdrag av utvalda sidor i boken.

COPYRIGHT © MORA IN EUROPE 2013



Del 2 Praktisk produktion

2013

Kap. 1: AVVERKNINGEN

AVVERKNINGEN – EN SYNERGI AV OLIKA DELAR/DELMOMENT

För att klara avverkningsarbetet på ett bra sätt krävs kunskap kring ett antal ingående delar. Olika typer av information ska tolkas och användas som grund för arbetet. Insikt i hur ett antal olika delmoment ska utföras krävs också. För att klara av arbetet innebär detta därför att en mängd **olika** kunskaper måste sammanfogas till en helhet och brukas rationellt.

För att beskriva avverkningsarbetet har här gjorts ett försök att på ett logiskt sätt spalta upp detta i olika delar och delmoment. Var och en av de olika delarna har sin betydelse och kräver antingen sin **specifika kunskap och förståelse** eller att man beaktar en **viss information**.

INSTRUKTIONEN

Traktdirektiv

Instruktionen som omfattar avverkningen benämns även som traktdirektiv. Denna utgår i första hand till skördarförarna. De har självfallet också största ansvaret för avverkningen. All form av instruktion/information ska dock även tillhandahållas skotarförarna. Samtliga i laget bör nämligen vara informerade om alla önskemål och krav som omfattar arbetet. Eventuella frågor kring aptering, sortering, avlägg, naturvård etc. bör snarast benas ut. Klargöranden bör utgå till samtliga i laget i skriftlig form, så att alla är väl införstådda i hur arbetet ska utföras.

Se till att det i maskinen alltid finns en skriftlig instruktion som omfattar samtliga sortiment. Detta dokument ska finnas både i skotaren och i skördaren!

Naturvård

I arbetslagets uppgift ingår alltid att ta generell

naturvårdshänsyn. Denna utförs utan förplanering, d.v.s. direkt under avverkningsarbetet. Förutom den generella naturvårdshänsynen kan det finnas annan naturvårdshänsyn att beakta. En korrekt instruktion ska beskriva vilken typ av naturvård som ska tas i beaktande, utöver den generella.

Tänkandet kring naturvården är i någon mån dynamiskt. Det ändrar sig något över tiden. Detta ska ses som något positivt som tyder på att arbetet kring naturvården hela tiden förändras till det bättre. Bland uppdragsgivarna på marknaden finns ett antal olika material som beskriver den naturvårds- och även den kulturhänsyn som ska beaktas.

Några delar som berör naturvården är t.ex:

- Vilken färg har snitslarna som används till naturvården: används en eller flera färger och vad innebär i så fall dessa.
- Stigar, bäckar samt åar får ej köras över annat än i undantagsfall och då på så få ställen som möjligt. Bygg bro över vattendrag eller lägg i trumma om detta kan minska skadornas omfattning (se bl.a. "Kapitel 8, Del 1: Vattenvård").

Kulturvård

En rad olika typer av kulturvård kan förekomma. Här ska du från arbetsledning eller drivningsledare erhålla information om vad som är känt eller vad du ska vara extra uppmärksam på. Du måste även veta vilken färg snitslarna har som används till kulturvården.

Uppgifter om kända fornlämningar finns på Riksantikvarieämbetets fornminnesinformation FMIS, som du finner på: www.fmis.raa.se. Om du inte kan erhålla egen inloggning där,



Fällning av de grövsta träden

Jämför med mättningsbestämmelser kapitel 13 i del 1.



Skär nr. 2 kommer att hamna ovanför det första vilket sällan eller aldrig är en bra metod.

Skär nr. 2 kommer att hamna i samma höjd som det första vilket är en acceptabelt bra metod.



MAX 10 CM ANNARS VRÅK!

De inringade skären kommer att fungera som ett riktskär. Vid en "trängd" situation är denna metod mycket användbar. Den ger en bättre kontroll av fällningsarbetet samtidigt som risken för fällsprickor minskas radikalt.

Skär nr. 2 läggs här med syfte att hamna lägre än det första. Denna metod är den bästa, när motskär används, vid fällning av grova träd. Se även foton och skisser rörande detta i Del 1, Kap 13: Mättningsbestämmelser.



OBS
Automatiken till kapen avslagen!
Med iakttagande av försiktighet!



Kap. 2:

SKOTNING – GRUNDLÄGGANDE

SKOTNINGSARBETET INNEHÅLLER MÅNGA DELMOMENT

Skotningsarbetet är mycket komplext, det vill säga: det innefattar många olika delmoment. För att på ett bra sätt beskriva detta arbete i sin helhet, måste de olika delmomenten redovisas var för sig. Den ordningsföljd som valts i detta dokument har inte kommit till av en slump. Istället har den valts med målsättning att skapa en enkel, tydlig och följdriktig struktur.

KRANKÖRNINGEN

Flyt i kranrörelserna

Kranen bör visserligen köras fort men än viktigare är, att köra den mjukt och med flyt i kranrörelserna. Orsakerna till att göra detta är flera. Ett viktigt skäl att köra kranen på ett sådant sätt, att bästa flyt i kranrörelserna uppnås, hänger ihop med omtanke om både hydraulsystemet, kranen och förarmiljön. Flyt i kranrörelserna är skonsamt för kranen och innebär högre livslängd på denna. Ett skickligt och mjukt körsätt av kranen, innebär färre och mindre skakningar vilket resulterar i en bättre förarmiljö. Sett ur ett perspektiv av förarmiljö är det extra viktigt att kranen körs mjukt på **mindre maskiner** och då framför allt när kranen är **monterad på hyttdelen**.

Ryckig krankörning ger fler tryckstötter

Trots att dagens hydraulik är förnämlig är den inte fulländad, vilket kanske märks tydligast när funktioner som förbrukar mycket olja används. En sådan funktion är utskjutet, som när det körs med full hastighet, förbrukar tämligen mycket olja. När du kör utskjutet i botten med full fart, finns det därför plötsligt "överflödig"

olja i systemet som kan orsaka små ryck i kranen. Likadant fungerar det med en grip som körs med full hastighet. Även denna förbrukar mycket olja. När denna rörelse upphör tvärt uppstår samma fenomen som i exemplet med utskjutet. Denna "överflödsolja" som alstras när en funktion körs i botten, medför tryckpikar i systemet. Dessa är mer eller mindre skadliga beroende på hur välbyggt hydraulsystemet är.

En förklaring till de tryckstötter som kan uppkomma i hydraulsystemet är följande. Om oljans rörelse i ett arbetande hydraulsystem plötsligt stoppas, försöker oljans levande kraft att bibehålla rörelsen hos oljan. Denna hydrodynamiska effekt ger upphov till en tryckstöt.

Endast nödvändiga kranrörelser

Gör inte onödiga kranrörelser. Du ska t.ex. inte lägga dig till med ovanan att köra griphop när du ställer ned gripen på lasset. Denna körstil innebär bara onödigt arbete, slitage på gripen samt onödig förbrukning av energi.



Undvik att lägga dig till med ovanan att alltid klämma ihop gripen, innan du ställer ned den på lasset.





Genom att använda utskjutet, i stort sett maximalt, minimeras risken för att bommen slår ned i hyttaket. Tänk dock på att du i samband med detta moment måste köra kranen försiktigt. Dels riskerar du självfallet att buckla till hytten. Förutom det kan kolvarna i vridhuset slå i botten. Sker detta med alltför stor hastighet riskerar du ett haveri på vridhuset!

Genom att använda utskjutet, i stort sett maximalt, minimeras risken för att bommen slår ned i grinden.



Kap. 3:

ARBETET VID VÄLTPLATSEN

AVLASTNING VID VÄLTPLATSEN – GRUNDLÄGGANDE

När du lastar av virket vid vältplatsen och märker detta med vältappar, är du den person som avslutar arbetet med avverkningen, av just detta virke. Eftersom du då "lämnar över" virket för vidaretransport är det av stor vikt att vältläggning och märkningen av vältorna sker på ett korrekt sätt.

Nedan beskrivs hur arbetet vid avlägget ska utföras. Arbetet styrs både av mättningsbestämmelser och regler för hur virket ska läggas upp. Bestämmelser och regler som berör arbetet beskrivs nedan men även tips som gör att arbetet flyter på bästa sätt.



Positionering

Se till att du positionerar dig rätt vid avlastningen. Ställ maskinen ca 1 meter från vältans jämnad kanta kant om det är möjligt. Vältplatser bör vara så väl planerade att du kan stå något-sånär plant. Att lasta av i sidlut är för föraren mycket obekvämt och tar ofta längre tid, eftersom kranen då måste arbeta mycket hårdare. Att lasta av virket stående i uppförsbacke, kan vara mycket tidsödande eftersom du riskerar att virket halkar bakåt, när du griper om det. Detta gäller framför allt om virket är halt, vilket märks tydligast om lasset består av nyavverkat virke på våren, eller när det skapats isbark på virket.

Vid avlastningen kan 1 meters avstånd mellan skotare och vält, vara det optimala. Dessutom bör maskinen stå plant, både i sidled och i längsled.

När banden är dåligt skodda blir de hala i sidled likt källmedar. Då kan en situation som denna lätt uppstå: Maskinen har glidit in i vältan.





I samband med avlastningen går det snabbt att fylla gripen om man först griper utmed den ena sidan av lasset.



Att fylla gripen går snabbt även utmed den vänstra sidan.

Efter att virke lastats av från båda sidor av kärnan har en upphöjning bildats i mitten. Därför går det nu snabbt att fylla gripen i mitten på kärnan.



Kap. 4:

SKOTNING OCH SYSTEM

De två tidigare avsnitten om skotning har behandlat "grunderna" i skotningsarbetet. I skotningsarbetet ingår dock flera delmål som ska uppfyllas. Några av dessa beskrivs på följande sidor.

LASTA I NEDFÖRSBACKE

Avverkningen bör planeras så att all lastning av skotaren sker antingen på plan mark eller i nedförsbacke. Att lasta i uppförsbacke är svårt och tidsödande. Är uppförsbacken alltför brant är det omöjligt att lasta skotaren.



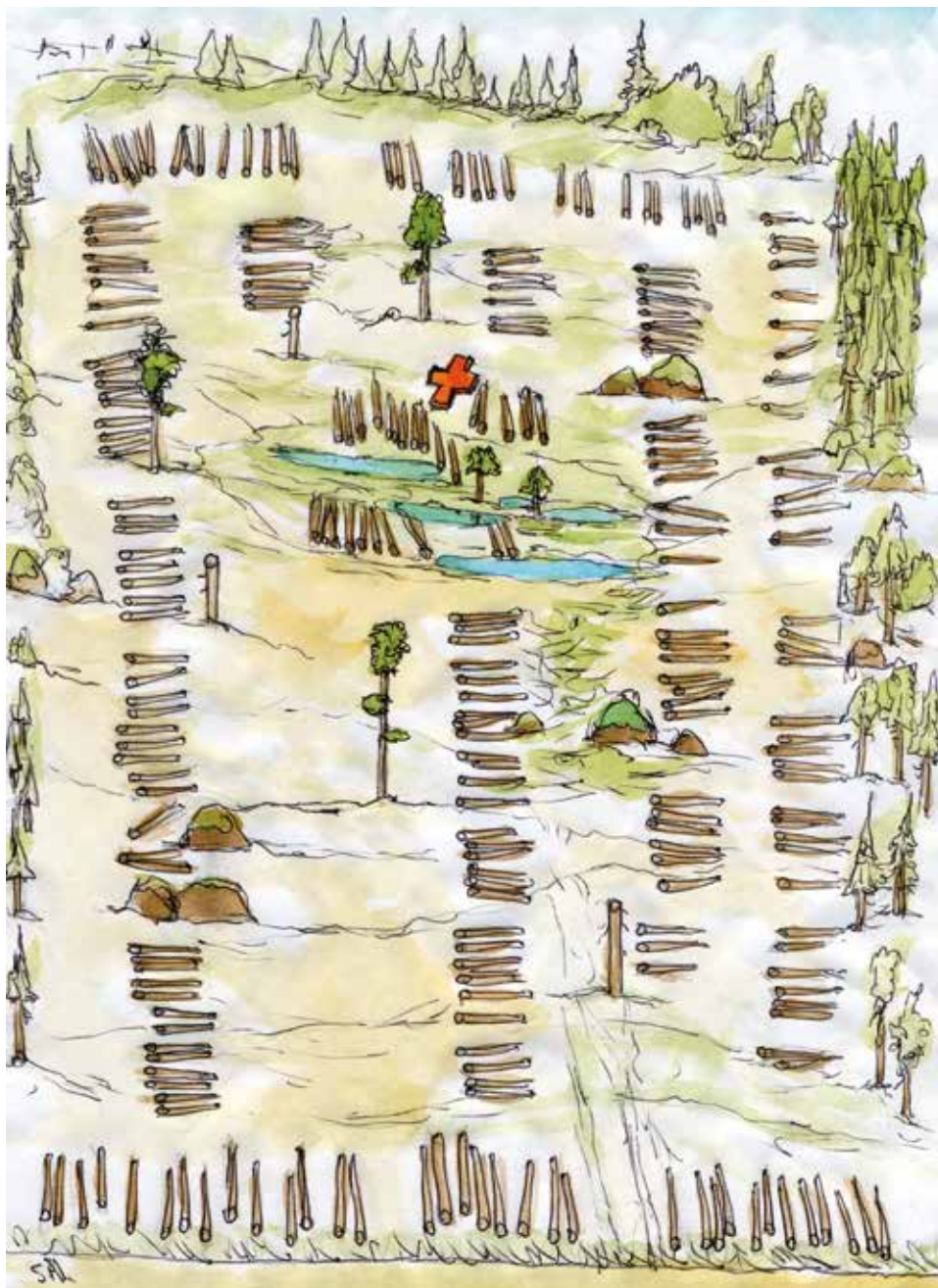
Den här föraren tänker försöka lasta i uppförsbacke...



Att lasta i uppförsbacke och få lastningen att fungera fram till detta moment är i och för sig ingen konst...

Däremot är det nästan omöjligt att få virket att ligga kvar när gripen öppnas.





En del av denna avverkningsstrakt består av blöt mark med dålig bärighet. Där går det självfallet inte att köra med fullt lass, utan att riskera en fastkörning. Instruktionen lyder därför i detta fall: Börja skotningen i området med dålig bärighet! Om arbetet påbörjas där så finns det goda möjligheter att "lasta efter", och på så vis erhålla fullt lass.

Viktigt i sammanhanget är att någon med god rutin bör köra ut detta virke. Dessutom bör arbetet utföras i dagsljus.

Kap. 5:

FÖRBÄTTRING AV BASVÄGEN

FÖRBÄTTRING AV BASVÄGEN – GENOM ATT GRÄVA

Det är vanligt att man i det dagliga arbetet på något sätt preparerar basvägen. Åtgärden fyller framförallt två syften. Dels kan man med bibehållen körhastighet uppnå en bättre förarkomfort. Dessutom skonas maskinen genom ett mindre slitage på bl.a. slirskydd, däck samt drivlina. Ibland är förbättringen ett måste för att där överhuvudtaget ska gå att köra.

Hur mycket arbete och tid man ska lägga ned på att preparera en stick- eller basväg, beror självfallet på vilket behov som finns. Behovet bestäms av markens beskaffenhet, samt hur stora virkesvolymerna som ska köras ut efter just denna väg. Diskutera alltid med din närmaste chef, innan du utför större förbättringar av basvägen.

Några tips på förbättring av basvägen följer nedan.

Gräv väg

Framförallt i basvägen sker ibland förbättringar genom att man gräver bort hinder med gripnen. Den enklaste varianten är att plocka undan stenar som upplevs som hinder av betydelse. Det fungerar när de inte är större än att de går att flytta.

Gräv bort stubbar

En stubbe kan skapa förtret, framförallt om den står så att den ökar befintligt sidlut. Sidlut i basvägen är som regel mycket besvärande för skotningen. Stubbar från klenare eller medelgrova träd kan med tämligen rimlig tidsåtgång grävas upp med gripnen. Genom att göra det kan en någotsånär vågrätt väg erhållas.

Om du ska gräva bort en stubbe ska du placera maskinen rätt, så att det spår som ska grävas hamnar en bit ifrån maskinen. Stå helst på nedsidan av spåret. Gräv och dra materialet nedåt.

Jobba på ett sådant sätt att du inte riskerar att slå in gripnen i hyttväggen.





Föraren samlar ihop en stor grip granris.

Innan föraren lastar lyfter upp gripen på kärnan skakar han av riset.



Kap. 6:

PLANERING AV VÄLTPLATSEN

En av målsättningar med avverkningsplaneringen är att producera ett antal sortiment, d.v.s. **virke som efterfrågas av industrin**. En lång räckvidd händelser krävs dock för att trädet som stod på avverkningsstrakten, till slut ska kunna lastas av på sågverkets terminal, i form av ett sortiment.

OLIKA ANSVARSOMRÅDEN

Skotarförarens ansvar

Skotarföraren har som ett led i denna kedja ett stort ansvar. När skotarföraren har sorterat virket till rätt vält, lagt upp det på ett korrekt sätt, samt märkt det, har skördarlaget fullgjort sitt uppdrag för just det virket. För att vidaretransporten av virket ska fungera väl krävs dock att planeringen av vältplatsen samt arbetet vid vältplatsen fungerat väl.

Uppdragsgivaren anvisar område för vältplats

Som regel ansvarar uppdragsgivaren för planeringen av området för vältplatsen, samt anvisar även plats för den. Vältplatsen är ofta markerad på ett skriftligt trakttdirektiv. Att uppdragsgivaren har ansvar för vältplatsen förtar dock inte det faktum att du som skotarförare har ett stort

ansvar för detaljplaneringen vid vältplatsen och uppläggningsplaneringen av virket. Mycket kan här gå fel som bl.a. innebär att åkarens arbete försvåras.

FÖRUTSÄTTNINGARNA VARIERAR

Förutsättningarna vid vältplatsen kan variera mycket från en avverkningsstrakt till en annan. Från att vid ett avlägg endast behövt beakta ett fåtal faktorer kan du vid nästa avlägg ställas inför helt andra utmaningar. Nedan presenteras en checklista som innefattar de vanligaste faktorerna av betydelse, vid **planerandet** av en vältplats.





Tänk på att åkaren måste kunna nå det bortre underlaget.

dess fall är kranen ca 2 meter längre. Eftersom kranbilar med dubbelutskjut är tämligen ovanliga lämnas dessa här utan ytterligare avseende. **Samtliga här redovisade uppgifter bygger på att kranbilen är utrustad med en kran med enkelutskjut och en total kranlängd om 7,5 meter.**

Kranen ska nå bortre underlaget eller bäddning

I "Handledning för virkestransport – från skog till industri – inom VMF Qberas verksamhetsområde" med tilläggsrubriken **"2.2 Uppläggning av virke"** finns ett regelverk för uppläggning av virke. I denna litteratur finns följande regel "virke ska vara upplagt på kraftiga underlag för att minimera risken för föroreningar (sten, grus etc.)"

Om virket läggs upp på underlag måste du vid planerandet av vältan tänka på att åkaren ska kunna nå det bortre underlaget (räknat från bilvägen). Är man tvungen att bädda under virket och bädden hamnar i bortre kant (räknat från bilvägen), måste även detta beaktas. Då måste traven läggas upp så nära körbanan att åkaren når all bäddning med kranen.

Om underlagen ligger i samma markplan som vägen når åkaren ungefär 5,5 meter mätt från timmerbilens ytterkant, **när han lägger ut kranen i 90°** (räknat från vägens riktning).

Kap. 7: GROTHANTERING

– ALLMÄN DEL

ETT KOMPLEXT ÄMNE SOM DELATS UPP

Materialet som omfattar grothantering är komplext och har därför delats upp i 3 kapitel. Avsikten med detta är bl.a. att skapa en tydligare struktur, som gör att ämnet blir mer gripbart för läsaren. Trots denna uppdelning bör **alla inblandade** i grothanteringen ta del av samtliga kapitel. De ligger i en följd, nämligen kapitel 7, 8 och 9. Kapitel 7 kan beskrivas som en mer "allmän" del, medan kapitel 8 och 9 är "verkstad" där arbetets utförande beskrivs.

Sammanfattning i punktlista

Vissa av de ingående delarna innehåller större textmassor. Därför har en sammanfattning skapats i början av dessa delar i form av en punktlista som ger läsaren en översikt av informationen.

SORTIMENTET GROT

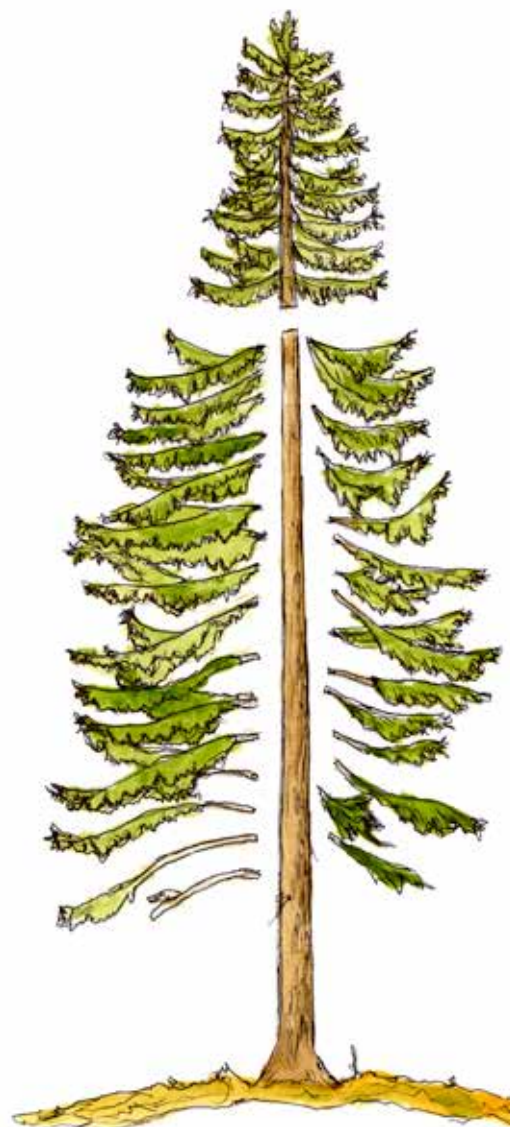
Grenar och toppar uppstår som en biprodukt vid avverkning. När dessa grenar och toppar tas till vara och hanteras, med syfte att tillreda ett bränsle, kallas det för grot. I sortimentet kan även underväxter som röjts ned ingå.

Energiröjning/träddelsskörd omfattas vid hanteringen av samma krav som grot. I begreppet träddelsskörd innefattas exempelvis träddeklar som tillskapats antingen motormanuellt eller mer vanligt, med skördare. Olika grad av kvistning förekommer.

Av grot skapas ett bränsle: Skogsflis

I normalfallet sönderdelas grot och blir då ett färdigt bränsle. Sönderdelningen sker i en flishugg eller kvarn. **Sönderdelning i kross behandlas inte i denna bok.** Det färdiga

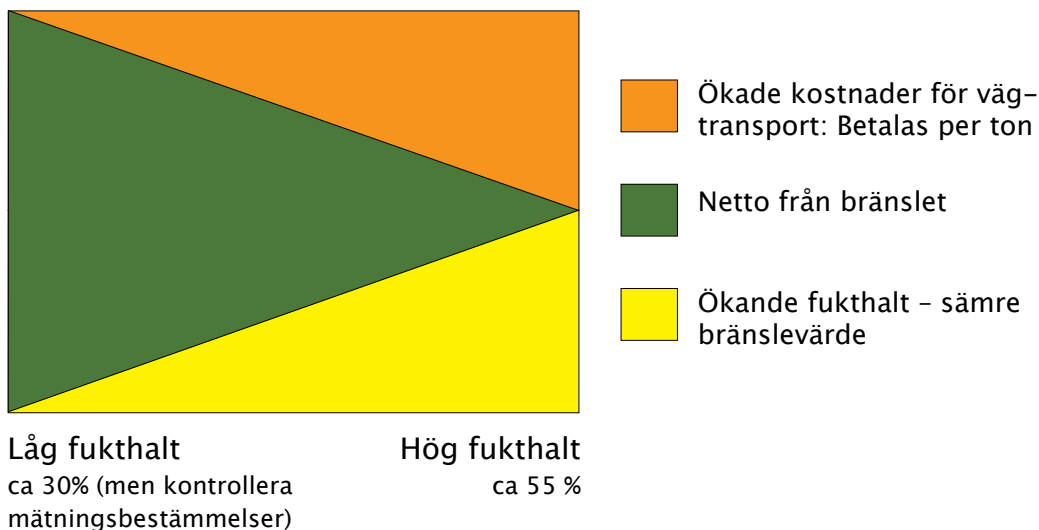
bränslet, som omnämns här, tillreds alltså i en flishugg och kallas för skogsflis. Skogsflis kallas även den flis som tillretts av träddeklar. Lägg dock märke till skogsflis från grot respektive träddeklar ofta mäts in som olika sortiment.



Grot = Grenar och toppar



FKUTHALTENS BETYDELSE FÖR VÄRDET



som tillsammans kan utgöra grund för en viss förvirring avseende värdet hos bränslet, vid kontakter parterna emellan!

Ett kostnadskänsligt sortiment

Hantering av bränslet innebär omsättning av stora volymer pengar, men ger ofta, i förhållande till detta, ett relativt litet netto. En viktig del av den utmaning som finns i att uppnå en acceptabel lönsamhet för sortimentet, består därför i att få logistiken runt materialet att fungera väl, att hanteringen sker rationellt. Det kan räcka med att endast ett led arbetat fel så är grothanteringen en minuspost!

Kostnadskänsligt – vilken faktor påverkar mest?

En av de faktorer som påverkar ekonomin runt grothanteringen mest är fukthalten. Värmeverket ersätter säljaren för den energimängd som utvinns ur bränslet: Hög energimängd har stark koppling till låg fukthalt. Eftersom frakter som sker på lastbil ofta betalas utifrån vikt, är det mindre kostsamt att frakta ett relativt ”torrt” bränsle. Hög fukthalt på bränslet

tär därför ekonomiskt från två håll. Ett torrare bränsle ger däremot:

- ett högre energivärde och därmed bättre betalning.
- lägre transportkostnader eftersom bränslet är lättare.

Det är vanligtvis vikten hos bränslet som utgör begränsning för hur stor volym lastbilen kan frakta!

Stort omfång i tid – svårare att konstatera samband

Den långa tiden från avverkningstillfället till leverans vid värmeverket, gör det svårare att se hur olika samband resulterar i ett visst utfall. Det är därför svårt att se klara samband exempelvis mellan metodiken kring det utförda arbetet, (på bra eller dåligt utfört arbete) och bra eller dåligt bränsle. Detta är en faktor som bidrar till att utvecklingen av metodik tar längre tid.

Kap. 8: GROTHANTERING

– PLANERING OCH TILLREDNING

NOLLTOLERANS – ABSOLUT REN GROT

Med grot avses grenar och toppar. I sortimentet kan även ingå underväxter som röjts ned och alltså därmed **sågats loss från marken**.

Vissa material får däremot absolut **inte finnas med**, inblandat i grotten. I grotten får det:

- inte finnas rottryckta underväxter.
- inte finnas rotdeklar av något slag.
- inte finnas mineraljord eller sten.

(Mineraljord innefattar även sediment, d.v.s. exempelvis sand, mjåla och lera.)

Mossa får inte följa med eftersom den innehåller mineraljord och även sten.

Metalldelar får absolut inte finnas i grot eftersom den kan orsaka ett haveri i flishuggen.

Metalldelar som tappas

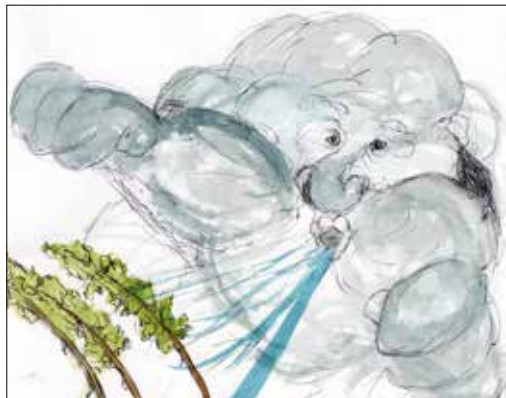
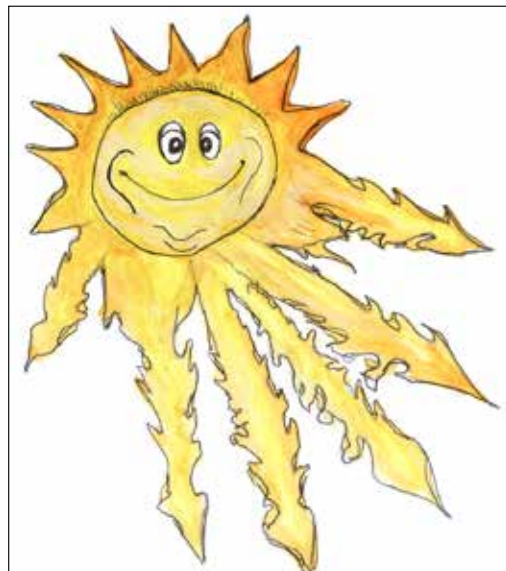
Olika metallföremål kan "tappas" på ett hygge. Detta kan t.ex. vara röjsågklingor, maskinsvård, hydraulslangar, stakar eller t.o.m. en hjulaxel som bytts ut och "glömts" kvar på hygget. Om detta sker i samband med grotuttag, kan dessa metalldelar följa med in i flishuggen och förorsaka skador för betydande belopp. Skadan innebär att flisentreprenören drabbas av en ekonomisk skada: Han förlorar en betydande summa pengar! Handlingsplan kring tappade metalldelar finns längre fram i kapitlet.

TORKPROCESSENS MOTOR

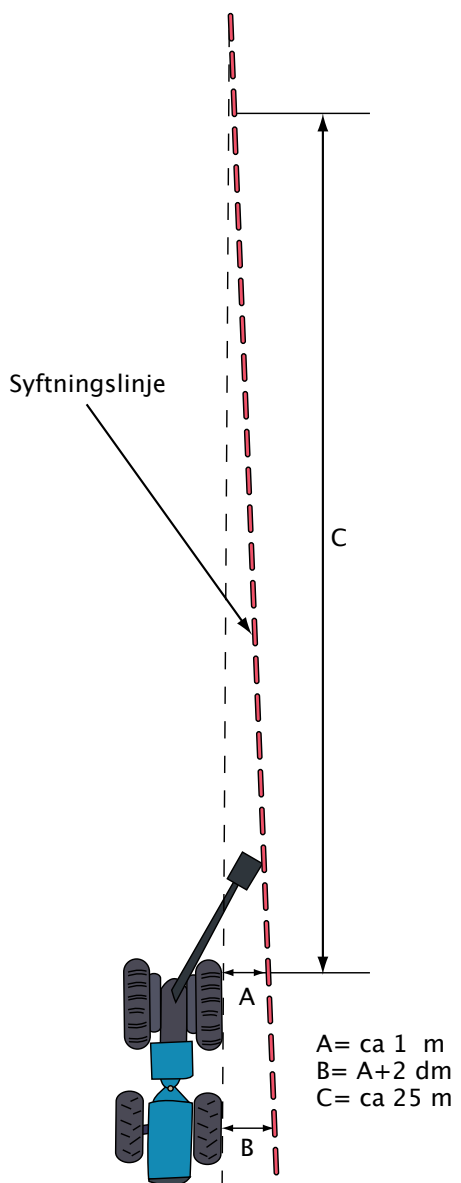
Kunskapen kring att torka grot kan synas vara lika enkel som fundamental. Hanteringen bör omgärdas av samma tänk som när ved ska torka, eller när kläder torkas utomhus! Vad som är avgörande för att torkningsprocessen ska fungera

era väl är att vältan exponeras för både sol och vind.

Under normala förhållanden torkar biobränslen bäst och enklast under perioden mars-juli. Under resten av året är det av än större vikt att vältan täcks.



Krafter – för torrt bränsle: Värmen från solen och cirkulation av luft är de faktorer som tillsammans skapar goda förutsättningar för ett relativt torrt bränsle.



Fällningen bör ske i en viss riktning i förhållande till en tänkt "syftningslinje".

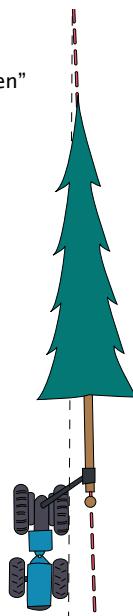
Rätt fällriktning

I samband med grothanpassad huggning är fällriktningen mycket viktigt för att arbetet ska fungera väl. Förutsättningarna varierar självfallet mycket vilket innebär att det finns ett otal situationer. **Målsättningen** bör vara att fälla träden i rätt riktning-i förhållande till en tänkt syftningslinje.

Principiell arbetsmetod vid grothanpassning

De närmast följande illustrationerna visar principen för rätt arbetsmetod vid grothanpassad avverkning. Exakt fällriktning varierar med trädslag, längd på trädet, samt om föraren hinner med att mata fram, medan trädet faller. "Verkligheten" bjuder dessutom ett otal förutsättningar och utmaningar som påverkar arbetet. Dessa kan bestå av stenblock som ligger där virket bort läggas upp eller av att markens lutning (slänter) försvårar arbetet. Naturvårdsgrupper/-träd, fröträd eller en stor björk stående i "syftlinjen" påverkar också arbetet.

Träd stående i "syftningslinjen" fälls parallellt med linjen...



Kap 9: GROTSKOTNING OCH AVTRANSPORT

SKOTARENS UTRUSTNING

De allra flesta arbeten kräver en viss typ av utrustning, för att bästa funktion och ekonomi ska kunna uppnås. Detta gäller även vid grotskotning. Den utrustning som rekommenderas, redovisas i nedanstående punkter.

- **"Rätt" typ av skotare**
- **Risgrip**
 - Risgrip-högre kapacitet
 - Risgrip med sågutrustning
- **Komprimerande utrustning**
- **Lastförlängare**
- **"Bärande" band**
- **Skarvstakar ska sitta fast**
- **Använd signalfärg**
- **Snitselband och/eller märkfärg**

Ovanstående punkter redovisas nedan under egna rubriker.

"Rätt" typ av skotare

Ett grotlass innehåller en stor andel luft. Därför uppnås sällan/aldrig lika höga lastvikter, som

när rundvirke skotas. Det är en förekommande uppfattning i sammanhanget, att en skotare av modell "mellanklass" (10-12 ton) är det optimala valet vid grotskotning.

Risgrip

Ett absolut krav är att skotaren är utrustad med risgrip. **Den underlättar arbetet, och minskar på ett betydligt sätt risken för att föroreningar följer med i groten.** Risgrip är dock långt ifrån någon garanti för att mineraljord och sten inte följer med i groten.

Risgrip -högre kapacitet

En "konventionell" grip, avsedd för hantering av rundvirke, fungerar inte alls bra vid grotskotning. Griprörelsen tar lätt "tvärstopp" vid lastningsarbetet. Lika vanligt är det att gripen är krånglig att öppna, eftersom grenar kommer in i den öppning som bildas när gripskänklarna går "om varandra". Rätt utrustad skotare, med risgrip, ger högre kapacitet!

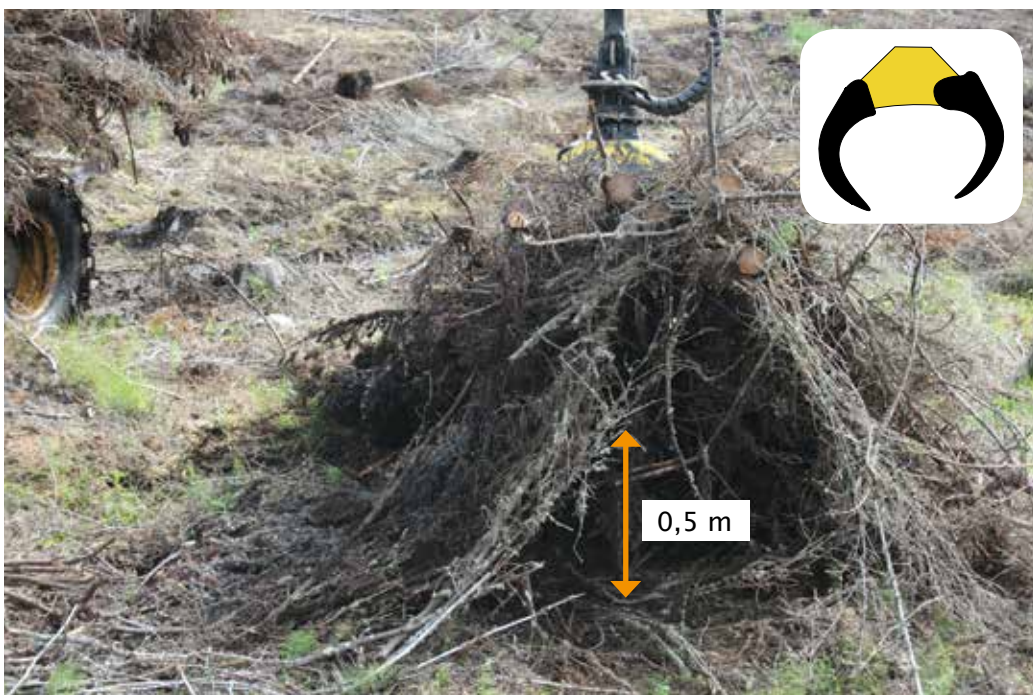


Användning av risgrip är ett absolut krav vid skotning av grot eller träddeklar.





Föraren griper groten, dock med ett mål om att gripskänklarna inte ska gå ned i marken. Han griper "försiktigt" så att inte gripen kläms ihop mer än absolut nödvändigt.



Utan att gripa ihop gripen ytterligare lyfter föraren knippet en bit från marken – ca 0,5 m.